

RAPPORT

Actieprogramma Binnenvaart Zeeland

Hoofdrapportage

Versie: 4.0

Status: Vrijgegeven

Datum: 11-09-2024

Kenmerk: X32-BH-HS-RAP-
24000734

Autorisatieblad

Actieprogramma Binnenvaart Zeeland

Hoofdrapportage

Versie 4.0	Naam	Akkoord	Datum
Opgesteld door		√	11-09-2024
Gecontroleerd door		√	11-09-2024
Vrijgegeven door		√	11-09-2024

Versiehistorie

Versie	Naam	Datum	Korte toelichting
0.1		21-11 2023	Werkversie
0.2		6-12-2023	Werkversie ter beoordeling projectteam
0.3		22-12-2023	Conceptversie ter beoordeling OG
0.100		29-01-2024	Conceptversie ter beoordeling OG
1.0		12-02-2023	Definitieve versie na verwerking commentaar OG
1.1		03-09-2024	Wijzigingen/Verwijdering tekst actie 1B, paragraaf 2.1.2 nav nagekomen opmerking North Sea Port betreffende wachtplaatsen.
2.1		11-9-2024	Nagekomen tekstuele aanpassingen
3.1		11-9-2024	Aanapssingen ivm digitale toegankelijkheid document

Inhoudsopgave

Inleiding	1
1 Totstandkoming Actieprogramma	4
1.1 5 centrale thema's	4
1.2 Prioritering acties	6
1.2.3 Prioriteiten provincie Zeeland	6
1.3 Uitwerking Actieprogramma	6
1.3.1 Korte termijn acties	7
1.3.2 Lange termijn acties	7
1.4 Kritische succesfactoren Actieprogramma	8
2 Actieprogramma – Korte Termijnacties	9
2.1 Thema 1 – Wacht- en Ligplaatsen	9
2.1.1 Actie 1A - Uitbreiding ligplaatsen	9
2.1.2 Actie 1B – Uitbreiding wachtplaatsen havens	10
2.1.3 Actie 1C – Wachtplaatsen sluizen	11
2.1.4 Actie 1D – Ligplaatsen met deugdelijke walstroom	12
2.2 Thema 2 – Doorstroming binnenvaart	13
2.2.1 Actie 2A – Beperken congestie sluizen	13
2.3 Thema 3 - Verduurzaming	14
2.3.1 Actie 3A – Voorzieningen ontgassen tankschepen	14
2.3.2 Actie 3B – Verbeteren netcongestie	15
2.3.3 Actie 3C – Ontwikkelen Clean Energy Hubs (CEH)	16
2.3.4 Actie 3D – Ontwikkelen walstroom binnenvaart	17
2.3.5 Actie 3E – Stimuleren verduurzaming binnenvaart	18
2.4 Thema 4 - Digitalisering	19
2.4.1 Actie 4A – Ontwikkeling binnenvaart-dashboard	19
2.4.2 Actie 4B – Uitbreiding digitale dienstverlening binnenvaart	20
2.4.3 Actie 4C -Digitaal ligplaatssysteem	21
2.5 Thema 5 – Kennis delen en Voorlichting	22
2.5.1 Actie 5A – Communicatieplatform / Voorlichting Binnenvaart	22
2.5.2 Actie 5B – Overleggen Netwerk binnenvaart Zeeland	23
2.5.3 Actie 5C – Strategische samenwerking en visie	24
2.6 Pilotproject Provincie – Kanaal van de Toekomst Zeeland	25
3 Lange termijn acties	26
4 Communicatie en Kennis delen	27
4.1 Voorstel Communicatie en Kennisdeling	27
4.2 Uitgewerkt voorstel	28
Colofon	29
Bron- en literatuurlijst	30

Inleiding

Aanleiding

De binnenvaart in de provincie Zeeland speelt een centrale rol in de logistieke verbinding tussen de havens van Rotterdam, Antwerpen, Vlissingen, Terneuzen en Gent door middel van onder andere de Goederenvervoercorridor-Zuid (GVC-Zuid). Verschillende onderzoeken tonen de strategische positie van Zeeland in deze binnenvaartcorridor (toelichting: zoals het onderzoek 'Binnenvaartcorridor Rotterdam-Antwerpen-Vlissingen/Terneuzen/Gent' van AT Osborne en Panteia uit 2019 en een concept van het plan van aanpak 'Versterken binnenvaartvoorzieningen GVC Zuid' van Panteia uit 2023). Het openen van het Seine-Noord kanaal rond 2030 biedt grote kansen voor de binnenvaart. Het belang van deze strategische positie van Zeeland zal dan ook toenemen. Net als veel andere sectoren heeft de binnenvaart echter ook te maken met uiteenlopende uitdagingen en kansen in een snel veranderend landschap. Deze onderzoeken tonen ook aan dat de positie van de binnenvaart onder druk komt te staan door uitgestelde investeringen, achterstallig onderhoud, maatschappelijke en duurzame transities (bijvoorbeeld energietransitie), enz.

De provincie Zeeland heeft de ambitie om met deze sector de samenwerking te intensiveren en deze te stimuleren in haar groei en betekenis voor de verduurzaming van het goederentransport. De provincie erkent daarbij de vele uitdagingen en kansen die deze branche beïnvloeden. Goede communicatie met en voorlichting aan de sector is van groot belang voor een succesvolle samenwerking. Die samenwerking moet leiden tot betere voorzieningen en omstandigheden voor de beroepsvaart zodat ze haar bijdrage aan de verduurzaming van onze maatschappij op een gedegen wijze kan uitvoeren. De provincie wil daarom de komende jaren maximaal gaan inzetten op communicatie en voorlichting om elkaar beter te begrijpen en een gezamenlijke aanpak voor verbeteringen in de sector te ontwikkelen. Samen met de binnenvaartorganisaties zoals Koninklijke Binnenvaart Nederland - KBN en Algemeene Schippersvereniging - ASV, de gemeentelijke havens, North Sea Port en Rijkswaterstaat Zee & Delta, gaat de provincie de komende jaren die verbeteringen vorm geven. De provincie Zeeland heeft een lange geschiedenis als het gaat om samenwerking en innovatie in de maritieme sector; de binnenvaart vormt daarop geen uitzondering.

Om in die samenwerking te voorzien is een overzicht met acties opgesteld dat invulling geeft aan de ambitie van de provincie en haar partners om te faciliteren in een duurzame, efficiënte, en bloeiende binnenvaartsector in Zeeland. Gedeputeerde Staten van Zeeland heeft in haar collegaprogramma aangegeven dat er de komende collegeperiode een actieprogramma binnenvaart wordt uitgevoerd. In overleg met de partners en de brancheorganisaties ontwikkelt de provincie ter versterking op de initiatieven van Rijkswaterstaat Zee & Delta en North Sea Port een Actieprogramma binnenvaart. Dat Actieprogramma bestaat uit een overzicht met activiteiten om de binnenvaart in Zeeland te versterken.

Functie van dit document Hoofdrapportage

Voorliggende hoofdrapportage is een intern werkdocument. Tijdens de structurele overleggen met North Sea Port, Rijkswaterstaat Zee & Delta vindt er informatieuitwisseling plaats. Het doel is om elkaar tijdig te informeren over de projecten en indien gewenst projecten gezamenlijk uit te voeren en/of elkaar te ondersteunen. Daarnaast zal er tijdens de overleggen gezamenlijk bepaald worden op welke wijze de markt wordt geïnformeerd.

Het doel is om de onderlinge regionale samenwerking te verbeteren en te structureren. Iedere partner is en behoudt haar autonomie bij de uitvoering van haar projecten.

Proces

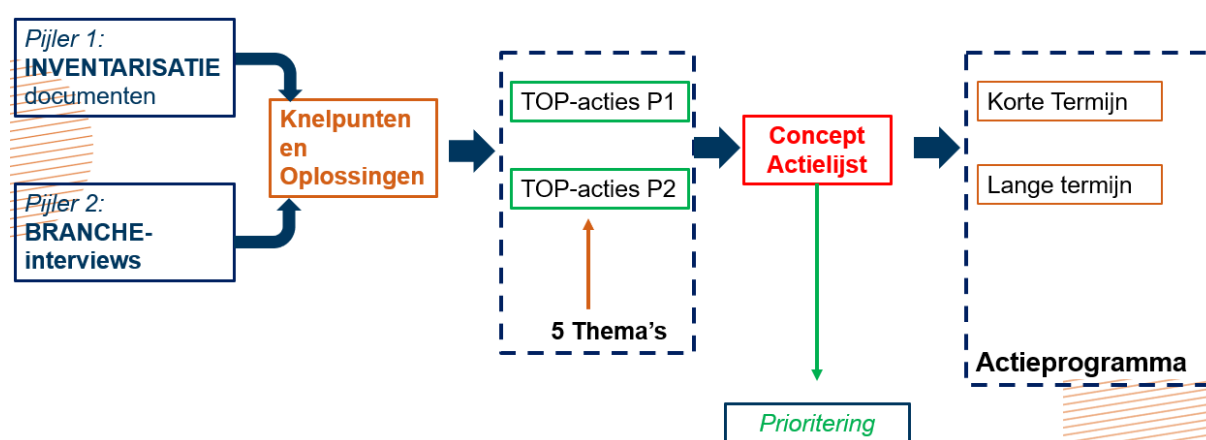
In het proces om te komen tot relevante acties voor het "Actieprogramma Binnenvaart Zeeland" is met name gebruik gemaakt van een pragmatische aanpak waarbij is ingezet op gesprekken met vertegenwoordigers uit de branche. Er is heel bewust gekozen om geen nadere onderzoeken uit te

voeren maar gebruik te maken van de reeds bestaande onderzoeken zoals die onder andere zijn uitgevoerd door Panteia en vanuit de Goederenvervoercorridor Zuid. Aanvullend onderzoek zou geen extra inzichten opleveren. Juist door te kiezen voor gesprekken met de branche zijn duidelijke extra inzichten, oplossingen en kansen verzameld die door de gebruikers van de vaarwegen zelf zijn signaleerd.

In deze rapportage is een globaal overzicht gegeven van de binnenvaartsector in Zeeland, de knelpunten die worden ervaren en de veelbelovende kansen die zich voordoen. Verder zijn de betrokkenheid van de branche, bestaande initiatieven en partnerschappen, en de rol van de provincie bij het aanpakken van deze kwesties beschouwd.

De acties, die opgenomen zijn in zogenaamde factsheets, zijn gebaseerd op een intensieve samenwerking met de partners in de sector.

Onderstaand schema geeft het proces weer dat is doorlopen om tot de invulling van het actieprogramma te komen.

Rapportage

Deze hoofdrapportage "Actieprogramma binnenvaart Zeeland behoort tot de totale rapportage met betrekking tot het "Actieprogramma binnenvaart Zeeland". Het volledige Actieprogramma bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Hoofdrapportage "Actieprogramma binnenvaart Zeeland"
2. Bijlage 1: Pijler 1 – Inventarisatie
3. Bijlage 2: Pijler 2 - Branche interviews

De bijlagen 1 en 2 zijn als afzonderlijke rapportages bij de Hoofdrapportage gevoegd (en derhalve in bovenstaand overzicht niet dikgedrukt weergegeven).

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 van voorliggende hoofdrapportage beschrijft de wijze waarop invulling is gegeven aan het "Actieprogramma binnenvaart Zeeland". Een actieprogramma dat is gebaseerd op 5 centrale thema's:

1. Ligplaatsen / Wachtplaatsen
2. Efficiëntie – Doorstroming binnenvaart
3. Verduurzaming
4. Digitalisering
5. Communicatie en kennisdeling

Deze 5 centrale thema's komen voort uit de activiteiten van Pijler 1 en 2 van dit onderzoek.

In Hoofdstuk 2 worden de acties beschreven die de basis vormen van het Actieprogramma. Het betreft acties die op korte termijn, dat wil zeggen in de huidige collegeperiode, moeten worden opgepakt. We noemen dat de korte-termijnacties en zijn uitgewerkt in de vorm van factsheets.

In hoofdstuk 3 worden de onderwerpen weergegeven waar op de langere termijn nadere invulling aan moet worden gegeven; deze acties worden de lange termijn acties genoemd en zijn verzameld in een overzichtstabel.

Hoofdstuk 4 beschrijft een mogelijke aanpak voor een Communicatieplan waarmee verbinding wordt verkregen en kennis kan worden gedeeld met de sector. Dit communicatieplan betreft een mogelijk voorstel en dient nader te worden uitgewerkt.

Bij de Hoofdrapportage behoren tevens de bijlagen. Die bijlagen geven de achtergrond weer van waaruit het Actieprogramma is opgebouwd conform het eerder in deze Inleiding beschreven proces.

Bijlage 1 beschrijft de resultaten van de pijlers 1 (Inventarisatie) en biedt daarin tevens alle achtergrondinformatie van pijler 1.

Bijlage 2 geeft de resultaten van de interviews uit pijler 2 (Brancheinterviews) van ons onderzoek. Naast de resultaten zijn ook de interviews zelf weer gegeven.

Beide bijlagen, 1 en 2, zijn als afzonderlijke rapportages bij de Hoofdrapportage gevoegd.

Met alle informatie uit de bijlagen wordt inzicht gegeven in de achtergronden die hebben geleid tot het overzicht van uit te voeren activiteiten in het Actieprogramma Binnenvaart Zeeland.

1 Totstandkoming Actieprogramma

Het actieprogramma binnenvaart Zeeland geeft een overzicht van het aantal geplande en onderhanden zijnde activiteiten ten behoeve van de binnenvaart in de provincie. De focus ligt op de bevordering en vitaliteit van de binnenvaart in de provincie Zeeland. Met de acties in het programma geeft de Provincie invulling aan haar ambitie om de binnenvaart in Zeeland te stimuleren en te versterken. De acties van de Provincie richten zich enerzijds op het Regisseren van acties binnen de provincie en gemeenten (met binnenhavens) en anderzijds op het Stimuleren van acties waarvan het trekkerschap bij partners in de sector ligt.

De rol van de provincie Zeeland in het actieprogramma is onderverdeeld in drie categorieën:

- Regisseren
- Stimuleren
- Faciliteren

In dit hoofdstuk worden de resultaten van pijler 1 en pijler 2 samen gebracht tot een actieprogramma voor de binnenvaart in Zeeland. De pijlers 1 en 2 geven inzicht in de acties die enerzijds in de verschillende onderzoeken zijn vastgesteld en anderzijds in de acties die door de relevante partners in Zeeland worden gezien als essentieel voor de stimulans en verbetering van de binnenvaart in Zeeland. Dat vormt de basis voor het actieprogramma.

Het actieprogramma bevat 5 centrale thema's die zijn voortgekomen uit pijlers 1 en 2.

Voor een beschrijving van de activiteiten uit Pijler 1 wordt verwezen naar Bijlage 1. Voor een beschrijving van de activiteiten uit Pijler 2, wordt verwezen naar bijlage 2.

1.1 5 centrale thema's

De resultaten van beide pijlers zijn in het proces onderling beoordeeld en met elkaar vergeleken. Op die manier is gezocht naar overeenkomstige thema's in de verschillende actielijsten. Dat heeft geleid tot een overzicht van overeenkomstige thema's die de acties uit pijler 1 en 2 beschrijven en die van vitaal belang zijn voor de binnenvaartsector in Zeeland:

1. Ligplaatsen / Wachtplaatsen
2. Efficiëntie – Doorstroming binnenvaart
3. Verduurzaming
4. Digitalisering
5. Communicatie en kennisdeling

Deze thema's vormen de kern van het op te stellen Actieprogramma binnenvaart en weerspiegelen de inspanningen om de binnenvaartsector in Zeeland te versterken en toekomstbestendig te maken. Samenwerking aan deze acties met de partners in de sector is essentieel om de beoogde verbeteringen te realiseren en een duurzame toekomst voor de binnenvaart in Zeeland te waarborgen.

Thema 1: Ligplaatsen / Wachtplaatsen

Dit thema benadrukt de noodzaak van investeringen in zowel de uitbreiding als de modernisering van bestaande ligplaatsen. De actiehouders, waaronder de provincie Zeeland, Rijkswaterstaat, North Sea Port en waar nuttig en nodig ook gemeentelijke havenbeheerders, zijn aan zet om deze initiatieven op pakken. De provincie Zeeland zou een coördinerende rol en faciliterende rol kunnen bekleden. Het tijdsbestek varieert afhankelijk van de projecten, waarbij kortetermijnoplossingen direct kunnen worden geïmplementeerd.

Thema 2: Efficiëntie – Doorstroming binnenvaart

Efficiëntie van het vervoer per binnenvaart op de Zeeuwse vaarwegen wordt bevorderd door betere coördinatie, automatisering en modernisering van de vaarweginfrastructuur. Het is wenselijk dat actiehouders, waaronder North Sea Port, Rijkswaterstaat en de provincie Zeeland, gaan en blijven samenwerken om deze initiatieven te realiseren. Het tijdsbestek varieert, waarbij de benodigde

investeringen in modernisering van grote vaarweginfrastructuur, zoals de Volkerak- en Kreekraksluizen, herhaaldelijk als groot knelpunt is genoemd.

Thema 3: Verduurzaming

Verduurzaming omvat investeringen in infrastructuur, nieuwe technieken aan boord van de binnenschepen, financiële stimulansen en opleidingen, evenals het uitbreiden van netcapaciteit en in het bijzonder het faciliteren van ontgassing. De actiehouders zijn onder meer de provincie Zeeland, Rijkswaterstaat, binnenvaartbedrijven en technologiebedrijven. Dit proces vergt een middellange termijn aanpak. Het faciliteren van ontgassing van binnenvaart-tankschepen moet op korte termijn gebeuren.

Thema 4: Digitalisering

Dit thema benadrukt de ontwikkeling van digitale tools en platforms, evenals het delen van informatie over vaarroutes en autonoom varen. Samenwerking tussen het Rijk, België, provincies, havens, de binnenvaartsector en technologische partners is essentieel om digitalisering in fasen te implementeren.

Thema 5: Communicatie en kennisdeling

Dit thema richt zich op het verbeteren van de communicatie in de binnenvaartsector. Dit thema heeft grote samenhang met het thema efficiëntie. Optimalisatie van processen kan worden gerealiseerd door de binnenvaart mee te nemen in de ambitie om met behulp van systemen data te delen. Een verscheidenheid aan acties, variërend van interregionale samenwerking tot de ontwikkeling van gestandaardiseerde communicatieprotocollen, vereist de betrokkenheid van meerdere belanghebbenden. Het streven is om de komende jaren normen en procedures vast te stellen. Dit thema vergt continue verbeteringen en anticiperen op ontwikkelingen. Naast communicatie is kennisdeling en samenwerking relevant. Dit thema omvat het creëren van een open en effectief platform voor het delen van informatie, ervaringen en best practices tussen verschillende belanghebbenden in de sector.

1.2 Prioritering acties

Om uiteindelijk invulling te kunnen geven aan een actieprogramma voor de binnenvaart in Zeeland is een prioritering uitgevoerd van de top acties uit pijlers 1 en 2. Dit heeft over 2 lijnen plaatsgevonden:

1. Prioritering door middel van Impact-Moeite-matrix
Hiermee is inzicht geboden welke actie met relatief weinig moeite een flinke impact kan hebben op de binnenvaart.
2. Prioriteiten Provincie Zeeland
De provincie heeft aangegeven waar zij graag in eerste instantie prioriteit aan willen geven, gelet op de gesprekken met de stakeholders en de uitkomsten van het impact-moeite-matrix.

Met behulp van deze prioriteringslagen is een actielijst samengesteld die bestaat uit korte en lange termijn acties.

1.2.2 Impact – moeite – matrix

De prioritering van de in het Actieprogramma binnenvaart op te nemen acties is per centraal thema bepaald aan de hand van een impact/moeite-matrix. In deze matrix is de invloed (impact) van de actie gewogen tegen de inspanning (moeite) die nodig is tot het behalen van het gewenste resultaat. De impact is gescoord aan de hand van drie criteria volgens het WSJF-principe:

1. Waarde voor gebruiker en bedrijf
2. Kritieke tijdspad
3. Meerwaarde neveneffecten.

(toelichting: WSJF staat voor Weighted Shortest Job First. Dit principe scoort en prioriteert maatregelen aan de hand van toegekende waardes gewogen door de benodigde tijd. Deze manier van werken wordt veelal gebruikt in de Agile of Lean werkmethodeken.

De moeite is bepaald door middel van een inschatting van het te verrichten werk tot de actie is afgerond. De onderdelen zijn gescoord aan de hand van de schaal van Fibonacci: 1,2,3,5,8,13,21. (Toelichting: De schaal van Fibonacci is een bewezen methode, die wordt gebruikt om prioriteringen aan te brengen voor te verrichten taken.

Deze ingevoerde waarden in de matrix zijn bepaald door de experts van Movares Water aan de hand van zowel aanwezige expertise als de voor dit onderzoek verkregen informatie. De scores zijn tevens gevalideerd met de provincie Zeeland in een werksessie op 20 november 2023.

1.2.3 Prioriteiten provincie Zeeland

De provincie Zeeland heeft aangegeven dat ze, op basis van de impact-moeite matrix en de gesprekken met de partners prioriteit zou willen geven aan de volgende knelpunten:

- Samenwerking met de gemeentelijke havenbeheerders
Dit is de afgelopen jaren verwaterd. Nu er zeer veel ontwikkelingen op deze instanties afkomen zoals walstroom, laadinfrastructuur, digitalisering is samenwerking noodzakelijk. Een beperkt aantal gemeentelijke havens zijn op nationale digitale informatiesystemen aangesloten. Dit is nadelig voor de schippers.
- Tekort aan ligplaatsen/wachtplaatsen
- Energietransitie
- Digitalisering
- Wachttijden bij sluizen (daar waar zij assetowner zijn)
- Communicatie met de sector

1.3 Uitwerking Actieprogramma

Na de analyse van de pijlers 1 en 2 en de prioritering van de topacties is een actielijst samengesteld die onderverdeeld zijn in de 5 centrale thema's. Deze actielijst kent korte en lange termijn acties. Dit geheel aan acties vormt het "Actieprogramma binnenvaart Zeeland".

De korte termijnacties worden gekenmerkt door het feit dat deze met relatief weinig moeite een forse impact op de binnenvaart kunnen hebben. De lange termijn acties kosten meer moeite en kennen daardoor een langere doorlooptijd.

1.3.1 Korte termijn acties

De korte termijn acties betreffen acties:

- die in de impact-moeite-matrix zijn beoordeeld met een relatief lage score op inspanning (moeite), lager of gelijk aan een 3.
- die als waardevol zijn bepaald bij de inventarisatie en de branchebenadering,
- waarvoor een lage inspanning nodig is om tot resultaat te komen.

De korte termijn acties zijn, per thema, uitgewerkt in factsheets (hoofdstuk 2) en hieronder in hoofdlijn vermeld:

Thema 1: Ligplaatsen / Wachtplaatsen

- Actie 1A: Ligplaatsen, uitbreiding van ligplaatsen
- Actie 1B: Wachtplaatsen, uitbreiding wachtplaatsen havens
- Actie 1C: Wachtplaatsen sluizen, uitbreiding wachtplaatsen sluizen
- Actie 1D: Functionele walstroom, ligplaatsen voorzien van deugdelijk functionerende walstroom

Thema 2: Efficiëntie – Doorstroming binnenvaart

- Actie 2A: Congestie sluizen, beperken van congestie bij sluizen door communicatie
- Actie 2B: schutcapaciteit, schutcapaciteit verhogen

Thema 3: Verduurzaming:

- Actie 3A: Ontgassen, realiseren voorzieningen ontgassen tankschepen
- Actie 3B: Netcongestie, samenwerken aan verbeteren netcongestie elektriciteitsnet
- Actie 3C: Clean Energy Hub (CEH), ontwikkelen energievoorziening binnenvaart – CEH
- Actie 3D: Walstroom, ontwikkelen energievoorziening binnenvaart – walstroom
- Actie 3E: Stimuleren verduurzaming, stimuleren verduurzaming

Thema 4: Digitalisering:

- Actie 4A: Dashboard binnenvaart, ontwikkeling Binnenvaart-dashboard
- Actie 4B: Uitbreiden digitale connectiviteit, uitbreiding van de digitale connectiviteit in de binnenvaart binnen de Provincie Zeeland
- Actie 4C: Ligplaatssysteem, ontwikkeling Ligplaatssysteem; organiseren living lab ligplaatstoewijzing

Thema 5: Communicatie:

- Actie 5A: Kennisplatform, ontwikkeling kennisplatform binnenvaart Zeeland
- Actie 5B: Netwerkoeverleggen, continueren overleggen netwerk Binnenvaart
- Actie 5C: Strategische visie Zeeuwse binnenhavens, strategische visie voor de doorontwikkeling van de binnenvaart en binnenhavens in Zeeland

1.3.2 Lange termijn acties

Lange termijn acties betreffen acties:

- die in de impact-moeite-matrix zijn beoordeeld met een relatief hoge score op het aspect invloed (impact) van 30 of hoger,
- die in de impact-moeite-matrix zijn beoordeeld met een relatief hoge score op inspanning (moeite), hoger dan 3,
- waarvoor relatief veel inspanning (moeite) nodig is om tot resultaat te komen.

De lange termijn acties zijn, per thema, in een beknopt overzicht weergegeven in hoofdstuk 3.

1.4 Kritische succesfactoren Actieprogramma

De Provincie Zeeland hecht veel waarde aan de inzet van de binnenvaart in de provincie. Met dit Actieprogramma wordt extra inzet gepleegd om de voorwaarden voor een florerende binnenvaart positief te beïnvloeden. Om het actieprogramma succesvol te laten verlopen en de communicatie met de branche naar tevredenheid te laten verlopen, zijn twee kritische succesfactoren aan de orde:

1. Actieve uitvoering van het programma en het betrekken van de gemeenten in de provincie
2. Monitoring van de voortgang van het Programma
3. Monitoring klanttevredenheid in de branche

Deze kritische succesfactoren vragen om specifieke aandacht vanuit de Provincie. Dat wordt gedaan door de belangrijkste acties uit het Actieprogramma vorm te geven op het kanaal door Walcheren. Dit wordt uitgewerkt als het voorbeeldproject “Kanaal van de Toekomst”. Zie hiervoor de specifiek beschreven actie onder paragraaf 2.6 – Pilotproject Provincie.

De Provincie richt zich in eerste instantie op de totstandkoming van het pilotproject ‘Kanaal Walcheren toekomst gereed’. Daarnaast geeft ze invulling aan het gehele programma door op de eerste plaats veel aandacht te besteden aan het samen optrekken met de Zeeuwse gemeenten die beschikken over een binnenhaven. Daarbij zet de provincie bovendien maximaal in op de voorlichting en communicatie aan de binnenvaartbranche.

2 Actieprogramma – Korte Termijnacties

2.1 Thema 1 – Wacht- en Ligplaatsen

2.1.1 Actie 1A - Uitbreiding ligplaatsen

Thema 1: Ligplaatsen/ Wachtplaatsen	
Actie 1A: Ligplaatsen	
Korte Omschrijving: Uitbreiding ligplaatsen	
Koppeling met Knooppuntplan Zeeland: Pijler 1 - Netwerk, acties 4,5, 9 en 10.	
Koppeling met Goederenvervoercorridor Zuid: Onderzoek ligplaatsen	
Waarom: - Er is in de Provincie Zeeland tijdens de piekmomenten (weekenden) een tekort aan ligplaatsen waardoor het voor de binnenvaart niet mogelijk is te overnachten of gedurende het weekend naar huis te gaan. - Na de openstelling van het Canal Seine Nord en de groei van het scheepvaartverkeer wordt een groter tekort verwacht - Door het tekort aan ligplaatsen kan lastig worden voldaan aan de vaar- en rusttijdenwet - De beperkt aanwezige ligplaatsen zijn vaak niet voorzien van goed functionerende faciliteiten zoals afloopvoorzieningen, walstroom etc.	
Doel: - Bestaande problemen met (provinciale en gemeentelijke) ligplaatsen oplossen en voorbereiden op de toekomst - Bestaande nog niet in gebruik zijnde potentiële wacht- en/of ligplaatsen in beeld brengen - Potentiële geschikte locaties gereedmaken voor ingebruikname	
Trekker actie:	Provincie Zeeland
Samenwerking met:	Gemeenten, Private bedrijven en North Sea Port
Rol Provincie:	Stimuleren, Faciliteren
Planning:	In 2024/2025 kunnen de potentiële ligplaatsen zijn geïnventariseerd en voorbereidingen zijn getroffen voor aanpassingen zodat eind 2025 de eerste ligplaatsen in gebruik kunnen worden genomen.
ACTIES PROVINCIE: - Mogelijkheden verkennen van multifunctioneel gebruik van ligplaatsen; Beschouw daarbij een meer flexibele aanpak; bijvoorbeeld ook in relatie tot veiligheidsissues. Verzorg een goede afstemming tussen beschikbare infrastructuur enerzijds en de behoefte van de binnenvaart anderzijds. Kijk hierbij naar voorbeeld van Port of Rotterdam: - Verkennen potentiële ligplaatsmogelijkheden langs de vaarwegen in beheer van de Provincie en werk uit tot een concrete aanpak per locatie. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan: - o Onbenutte locaties in provinciale en gemeentelijke havens. - o Herstellen en renoveren van bestaande kades, in beheer van provincie en gemeenten, die nu niet gebruikt kunnen worden - o Verwijderen van obstakels van kades waardoor ze nu niet gebruikt kunnen worden - o Benutten of bijplaatsen palen bij wachtplaatsen bij bruggen in kanaal door Walcheren Benut hierbij de aangedragen mogelijkheden van de schippers (ASV) in het gehouden interview - Voorbereiden van de realisatie van de provinciale onderhouds-, renovatie-, herstel- en revitaliseringswerkzaamheden van ligplaatsen inclusief het aanbrengen van voorzieningen - Onderzoek de mogelijkheden voor financiële ondersteuning van samenwerkingspartners voor de realisatie van ligplaatsen; mogelijk te ontwikkelen Subsidieprogramma 'upgrading wacht- en ligplaatsen'.	
Relatie met externe acties: - Onderzoek 'Ligplaatsen Zeeland' door Panteia. - Onderzoek ligplaatsen vanuit GVC-zuid	

Gehanteerde definities:

- **Ligplaats:** Gelegenheid om met een schip te liggen
- **Wachtplaats:** Gelegenheid om een schip gedurende korte tijd af te meren in afwachting van een schutting, brugopening, laden of lossen
- **Overnachtingsplaats/-haven:** Ligplaats of haven die de scheepvaart gelegenheid biedt te overnachten. Dergelijke ligplaatsen of havens zijn niet bedoeld voor goederenoverslag

2.1.2 Actie 1B – Uitbreiding wachtplaatsen havens

Thema 1: Ligplaatsen/ Wachtplaatsen	
Actie 1B: Wachtplaatsen	
Korte Omschrijving: Uitbreiding wachtplaatsen havens	
Koppeling met Knooppuntplan Zeeland: Pijler 1 - Netwerk, acties 4,5 en 9.	
Koppeling met Goederenvervoercorridor Zuid: Voorzieningen binnenvaart / Onderzoek Ligplaatsen	
Waarom: - Er is in de provincie Zeeland, met name in havens van Vlissingen en Terneuzen, een tekort aan wacht- en ligplaatsen tijdens piekmomenten. De Tankvaart neemt regelmatig positie in op diverse locaties om te wachten op hun laad- of losbeurt in de haven bij de betreffende terminal. Hierdoor is er voor de overige binnenvaart geen mogelijkheid om te overnachten of in het weekend naar huis te gaan. - Binnenvaart is voor North Sea Port en haar klanten een essentiële modaliteit. Om de binnenvaart te kunnen bedienen zijn er (openbare) voorzieningen nodig die het aanbod van binnenvaart naar de klant toe ondersteunen. - De verscherpte regelgeving door International Ship & Port facility Security (ISPS) heeft effect op de beschikbaarheid van wachtplaatsen.	
Doel: - Uitbreiden van wachtplaatsen in de havens van Zeeland (met name Vlissingen en Terneuzen) waardoor meer ruimte ontstaat voor ligplaatsen voor de binnenvaart. Mogelijke kansen voor wachtplaatsen zijn: - o (Tijdelijk) onbenutte ligplaatsen bij bedrijven,	
Trekker actie:	North Sea Port
Samenwerking met:	Provincie Zeeland
Rol Provincie:	Stimuleren, Faciliteren
Planning:	In 2024/2025 kunnen de potentiële wachtplaatsen zijn geïnventariseerd en voorbereidingen zijn getroffen voor aanpassingen zodat eind 2025 de eerste extra wachtplaatsen in gebruik kunnen worden genomen. Door North Sea Port wordt inmiddels een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke locaties waarbij dubbelgebruik van kades wordt meegenomen in de beschouwing.
ACTIES PROVINCIE: - Onderzoek de mogelijkheden voor financiële ondersteuning van samenwerkingspartners voor de realisatie van wachtplaatsen; mogelijk te ontwikkelen Subsidieprogramma 'upgrading wacht- en ligplaatsen'. - Hulp bieden aan North Sea Port bij de ontwikkeling van wachtplaatsen en ISPS-benodigdheden	
Relatie met acties extern: --	

2.1.3 Actie 1C – Wachtplaatsen sluizen

Thema 1: Ligplaatsen/ Wachtplaatsen	
Actie 1C: Wachtplaatsen sluizen	
Korte Omschrijving: Uitbreiding wachtplaatsen (provinciale) sluizen	
Koppeling met Knooppuntplan Zeeland: Pijler 1 - Netwerk, acties 4,5 en 9.	
Koppeling met Goederenvervoercorridor Zuid: --	
Waarom: - Schutcapaciteit van de sluizen in Zeeland is beperkt als gevolg van het scheepsaanbod. - Stremmingen bij in aanbouw zijnde infrastructuur zorgen voor nog meer geconcentreerd scheepsaanbod - Het grote scheepsaanbod bij sluizen veroorzaakt een tekort aan wachtplaatsen bij sluiscomplexen met wachttijden tot gevolg.	
Doel: - Uitbreiden van wachtplaatsen in de nabijheid van sluiscomplexen om de congestie bij sluizen op te kunnen vangen	
Trekker actie:	Provincie Zeeland
Samenwerking met:	RWS Z&D
Rol Provincie:	Regisseren, Stimuleren, faciliteren
Planning:	In 2024/2025 kunnen de potentiële wachtplaatsen zijn geïnventariseerd en voorbereidingen zijn getroffen voor aanpassingen zodat eind 2025 de eerste extra wachtplaatsen in gebruik kunnen worden genomen.
ACTIES PROVINCIE: - Verkennen en vaststellen van potentiële wachtplaatslocaties bij de provinciale sluiscomplexen. - Voorbereiden van de realisatie van wachtplaatsvoorzieningen bij Provinciale sluizen. - Ondersteunen van RWS Z&D bij het vinden van geschikte locaties in de nabijheid van sluiscomplexen	
Relatie met acties extern: --	

2.1.4 Actie 1D – Ligplaatsen met deugdelijke walstroom

Thema 1: Ligplaatsen/ Wachtplaatsen	
Actie 1D: Functionerende walstroom	
Korte Omschrijving: Ligplaatsen voorzien van deugdelijk functionerende walstroom	
Koppeling met Knooppuntplan Zeeland: Pijler 1 - Netwerk, actie 5 Pijler 2 - Energietransitie, actie 17	
Koppeling met Goederenvervoercorridor Zuid: Aanleg walstroomvoorzieningen en kwaliteitscontrole	
Waarom: - De beperkt aanwezige ligplaatsen in de provincie Zeeland zijn niet altijd voorzien van walstroomvoorzieningen of niet-werkende walstroomvoorzieningen. - Bij ligplaatsen die wel zijn voorzien van een walstroomkast, maar waarvan de walstroomkast niet functioneert, mag niet worden afgemeerd als gebruik wordt gemaakt van het eigen aggregaat voor energieopwekking aan boord. Hierdoor wordt het ligplaatsprobleem versterkt. - Bij melding van een storing of defect in de walstroomvoorziening is vaak geen directe opvolging van de provider; daardoor neemt ligplaatscapaciteit af.	
Doel: - Verhogen van het aantal provinciale ligplaatsen met deugdelijk functionerende en bereikbare walstroomvoorzieningen. - Huidige bezettingsgraad walstroomkasten North Sea Port aanjagen (worden te weinig gebruikt – mogelijke inzet via Connect4shore) - Uitbreiden aantal walstroomvoorzieningen waardoor kan worden voorzien in de energiebehoeften	
Trekker actie:	Provincie Zeeland
Samenwerking met:	North Sea Port en gemeenten
Rol Provincie:	Regisseren, Stimuleren, faciliteren
Planning:	In 2024/2025 kunnen de problemen met de walstroomvoorzieningen zijn opgelost waardoor het aantal ligplaatsen in de provincie al (in beperkte mate) toeneemt.
ACTIES PROVINCIE: - Aansluiten bij het walstroomcollectief - Aansluiten bij Connect4Shore - Inventariseren van de probleemlocaties m.b.t. walstroomvoorziening en verplicht gebruik bij afmeren. - Inventariseren van (gemeentelijke) ligplaatsen die nog niet zijn voorzien van walstroomvoorzieningen - Ontwikkelen van de subsidieregeling voor aanleg walstroomkasten binnenvaart gemeentelijke havens (totaal ca. 30 stuks walstroomkasten in de Provincie)	
Relatie met acties extern: --	

2.2 Thema 2 – Doorstroming binnenvaart

2.2.1 Actie 2A – Beperken congestie sluizen

Thema 2: Efficiëntie – Doorstroming binnenvaart	
Actie 2A: congestie sluizen	
Korte Omschrijving: Beperken van congestie bij sluizen door communicatie en digitalisering	
Koppeling met Knooppuntplan Zeeland: Pijler 1 - Netwerk, acties 7 en 9.	
Koppeling met Goederenvervoercorridor Zuid: Voor RWS loopt deze actie al landelijk	
Waarom: - Schutcapaciteit van de sluizen in Zeeland is beperkt als gevolg van het scheepsaanbod. - Stremmingen bij in aanbouw zijnde infrastructuur zorgen voor nog meer geconcentreerd scheepsaanbod - Het grote scheepsaanbod veroorzaakt een tekort aan wachtplaatsen bij sluiscomplexen met wachttijden tijdens piekmomenten tot gevolg. - Bedreiging economische ontwikkeling Provincie Zeeland en positie North Sea Port	
Doel: - Beperken van de congestie bij sluizen. - Communicatieproces opzetten tussen sluiscomplex en schipper waardoor scheepsaanbod bij sluizen wordt gereguleerd en de congestie afneemt. - Verhogen van de schutcapaciteit in provincie Zeeland. - Aanleg extra sluiskolken	
Trekker actie:	Provincie Zeeland
Samenwerking met:	Brancheverenigingen KBN, ASV
Rol Provincie:	Stimuleren, Faciliteren
Planning:	In 2024/2025 de mogelijkheden onderzoeken voor communicatie tussen sluis en schipper, omtrent congestie bij provinciale sluiscomplexen. In 2024/2025 lobby starten. De daadwerkelijke realisatie van extra schutcapaciteit is een (zeer) lange termijn-actie die niet tot de verantwoordelijkheid van de Provincie Zeeland toebehoort.
ACTIES PROVINCIE: - Verkennen van mogelijke en meest functionele communicatielijnen tussen provinciale sluiscomplexen en schippers. - Verken of een bredere planning een wachttijdreductie bij de provinciale sluizen oplevert. - Betrokken samenwerkende partijen aanspreken op kwaliteit van geboden dienstverlening - Agenderen bij GVC-zuid: - o Bespreken idee voor inzet landelijke kwaliteitscontroleur Binnenvaart GVC Zuid - o Opstellen protocollen bij overschrijding kwaliteitseisen dienstverlening binnenvaart - Lobby starten voor uitbreiding sluis capaciteit in Zeeland. - Zorgen dat de wachttijden niet oplopen. Overleg met ministerie om: - o meer duidelijkheid te krijgen - o alternatieve oplossingen te bedenken - o concrete afspraken te maken.	
Relatie met acties extern: - DIL: aanpassingen planningsproces wachttijden (provinciale) sluizen in Europees verband	

2.3 Thema 3 - Verduurzaming

2.3.1 Actie 3A – Voorzieningen ontgassen tankschepen

Thema 3: Verduurzaming	
Actie 3A: Ontgassen	
Korte Omschrijving: Realiseren voorzieningen Ontgassen tankschepen	
Koppeling met Knooppuntplan Zeeland: n.v.t.	
Koppeling met Goederenvervoercorridor Zuid:	
Waarom: - Op 1 juli 2024 gaat het verbod op Varend ontgassen in Nederland in werking - Voorlopig is 1 ontgassingspunt voorzien in Zeeland (kamerbrief d.d. 4-12-2023)	
Doel: - Regionale locaties aanwijzen waar schepen mogen ontgassen - Realiseren van infrastructuur voor (mobiele) ontgassingsinstallaties langs vaarwegen en in havens	
Trekker actie:	Ministerie I&W en RWS
Samenwerking met:	Provincie, Rijkswaterstaat Z&D, bedrijfsleven en branche (schippers tankvaart)
Rol Provincie:	Faciliteren
Planning:	Q3/Q4- 2024 dient inzicht te zijn in mogelijke locaties en de bijbehorende kosten
ACTIES PROVINCIE: - Ondersteuning boieden bij implementatie en vergunningverlening van aanvragen voor aanleg van ontgassingsinstallaties	
Relatie met acties extern: --	

2.3.2 Actie 3B – Verbeteren netcongestie

Thema 3: Verduurzaming	
Actie 3B: Netcongestie	
Korte Omschrijving:	
Samenwerken aan verbeteren netcongestie elektriciteitsnet / aansluiting van de binnenvaart	
Koppeling met Knooppuntplan Zeeland:	
Pijler 2 - Energietransitie, acties 16, 17, 18, 19, 21, 24.	
Koppeling met Goederenvervoercorridor Zuid:	
--	
Waarom:	
- Er is een grote behoefte aan energie in Nederland; Door de verduurzamingsstrategie in Nederland waarbij vele processen overschakelen op elektriciteit ontstaat congestie op het elektriciteitsnet. - In het kader van de verduurzaming van de binnenvaart is ook in deze sector sterk toenemende behoefte aan elektriciteit. Deze is benodigd voor: - o Walstroom - o Nieuwe vormen van voorstuwing; opladen van batterijcontainers - De netcongestie kan vertraging opleveren voor o.a. de aanleg van walstroomvoorzieningen en de verduurzaming in het algemeen. - Op dit moment is nog te weinig inzicht in de behoefte en beschikbaarheid aan energie in het netwerk.	
Doel:	
- Overzicht creëren in de behoefte en beschikbaarheid van elektriciteit binnen de Provincie (balans)	
Trekker actie:	Provincie Zeeland
Samenwerking met:	Tennet, Rijkswaterstaat Z&D en North Sea Port
Rol Provincie:	Coördineren, Stimuleren, faciliteren
Planning:	In 2025 overzicht creëren d.m.v. GIS-kaarten
ACTIES PROVINCIE:	
- Inventariseren van elektriciteitsbehoefte en beschikbaarheid in de verschillende gebieden van de Provincie en vastleggen op GIS-kaarten.	
Relatie met acties extern:	
--	

2.3.3 Actie 3C – Ontwikkelen Clean Energy Hubs (CEH)

Thema 3: Verduurzaming	
Actie 3C: CEH	
Korte Omschrijving: Ontwikkelen Energievoorziening binnenvaart - CEH	
Koppeling met Knooppuntplan Zeeland: Pijler 2 - Energietransitie, acties 17, 18, 19, 21, 24	
Koppeling met Goederenvervoercorridor Zuid: --	
Waarom: - In 2030 dient te worden voldaan aan afspraken binnen het Klimaat- en Schone Luchtakkoord. Dat betekent dat: - o In 2030 40-50% minder CO2-uitstoot t.o.v. 2015 - o 150 schepen in bedrijf met zero-emissie - o In 2035 minimaal 35% reductie van NO2 en fijnstof t.o.v. 2015 - In 2050 dient de binnenvaart in Nederland emissievrij te opereren	
Doel: - Voorzien in bunkerinfrastructuur voor nieuwe energie (elektriciteit, waterstof, methanol etc.)	
Trekker actie:	Ministerie I&W; Provincie Zeeland
Samenwerking met:	Gemeenten, Rijkswaterstaat Z&D, North Sea Port
Rol Provincie:	Stimuleren, Faciliteren
Planning:	In 2024/2025 aansluiten bij de landelijke initiatieven voor Clean Energy Hubs (CEH): - Regisseur CEH namens het ministerie van I&W - Goederenvervoercorridor Zuid (GVC-zuid)
ACTIES PROVINCIE: - In overleg met CEH-regisseur, GVC-zuid en betrokken samenwerkingspartners, inventariseren van geschikte locaties voor CEH in Zeeland - In overleg met Rijksoverheid afstemmen hoe te komen van landelijke doelstellingen naar regionale doelstellingen; ontwikkelen implementatiestrategie laadinfra. Aansluiten bij landelijke implementatiestrategie. - Onderzoek starten naar subsidiemogelijkheden voor de aanleg van CEH in Zeeland.	
Relatie met acties extern: Landelijke implementatie energietransitie	

2.3.4 Actie 3D – Ontwikkelen walstroom binnenvaart

Thema 3: Verduurzaming	
Actie 3D: walstroom	
Korte Omschrijving: Ontwikkelen Energievoorziening binnenvaart - walstroom	
Koppeling met Knooppuntplan Zeeland: Pijler 2 - Energietransitie, acties 17, 18, 19, 21, 24	
Waarom: - In 2030 dient te worden voldaan aan afspraken binnen het Klimaat- en Schone Luchtakkoord en Europese regelgeving, bijvoorbeeld Conform de Richtlijn 2014/94/EU (Artikel 4, vijfde lid). Dat betekent dat: - o In 2030 40-50% minder CO2-uitstoot t.o.v. 2015 - o 150 schepen in bedrijf met zero-emissie - o In 2035 minimaal 35% reductie van NO2 en fijnstof t.o.v. 2015 - In 2050 dient de binnenvaart in Nederland emissievrij te opereren	
Doel: - Voorzien in walstroomvoorzieningen voor de binnenvaart zodat deze gereed is voor de klimaat- en luchtafspraken in 2030.	
Trekker actie:	Provincie Zeeland
Samenwerking met:	Gemeenten, Rijkswaterstaat Z&D, North Sea Port
Rol Provincie:	Regisseren, Stimuleren, faciliteren
Planning:	In 2024/2025 initiatief nemen voor de aanleg van nieuwe walstroomvoorzieningen bij ligplaatsen langs de vaarwegen en nautische objecten.
ACTIES PROVINCIE: - Aansluiten bij het Walstroomcollectief - Aansluiten bij Connect4Shore - Uitvoeren haalbaarheidsstudie, gereed Q2-2025, voor nieuwe locaties waar walstroomvoorzieningen kunnen worden aangebracht. - Ontwikkelen van de subsidieregeling voor aanleg walstroomkasten binnenvaart gemeentelijke havens (totaal ca. 30 stuks walstroomkasten in de Provincie) - Overleg met Zeeuwse gemeenten met havens starten	
Relatie met acties extern: --	

2.3.5 Actie 3E – Stimuleren verduurzaming binnenvaart

Thema 3: Verduurzaming	
Actie 3E: Stimuleren verduurzaming	
Korte Omschrijving: Stimuleren verduurzaming binnenvaart	
Koppeling met Knooppuntplan Zeeland: Pijler 2 - Energietransitie, acties 16, 17, 18, 19, 20, 21, 24	
Waarom: - In 2030 dient te worden voldaan aan afspraken binnen het Klimaat- en Schone Luchtakkoord. Dat betekent dat: - o In 2030 40-50% minder CO2-uitstoot t.o.v. 2015 - o 150 schepen in bedrijf met zero-emissie - o In 2035 minimaal 35% reductie van NO2 en fijnstof t.o.v. 2015 - Er is diverse andere regelgeving van toepassing vanuit dit perspectief: Fit for 55 en Europese Green Deal, Energy Taxation Directive (ETD), Effort Sharing Regulation (ESR), Emission Trading System (ETS), Renewable Energy Directive (RED), Fuel EU Maritime, Alternative Fuels Infrastructure Regulation (AFIR), Air Quality Directive, EU Taxonomie, Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), CountEmissionEU. - In 2050 dient de binnenvaart in Nederland emissievrij te opereren - Verduurzaming is een te groot onderwerp om als zelfstandige onderneming op te kunnen pakken. - Voorkom dat partijen met dezelfde zoektocht omtrent verduurzaming bezig gaan	
Doel: - Verduurzamingsopties concreet maken en delen van kennis. - Investeren in verduurzaming stimuleren	
Trekker actie:	Provincie Zeeland
Samenwerking met:	Rijkswaterstaat Z&D, North Sea Port, brancheverenigingen, bedrijfsleven
Rol Provincie:	Regisseren, Stimuleren, faciliteren
Planning:	In 2024/2025 inzetten op versnelling van de verduurzaming.
ACTIES PROVINCIE: - Voor de binnenvaartsector gebruik gaan maken van het bestaande duurzaamheidscoach(loket) van de Provincie - Een actueel en begrijpelijk overzicht opstellen en communiceren van de effecten van Europese en Nederlandse regelgeving. - Delen van best practices in verduurzamingsopties (hiervoor tevens communicatiestructuur, actie 5A, benutten) - Onderzoek naar financiële ondersteuningsmogelijkheden voor investeringen in verduurzaming door derde partijen. - Volgen van landelijke ontwikkelingen met betrekking tot kennis en subsidies voor verduurzaming en energietransitie.	
Relatie met acties extern: --	

2.4 Thema 4 - Digitalisering

2.4.1 Actie 4A – Ontwikkeling binnenvaart-dashboard

Thema 4: Digitalisering	
Actie 4A: Dashboard binnenvaart	
Korte Omschrijving: Ontwikkeling Binnenvaart-dashboard	
Koppeling met Knooppuntplan Zeeland: Pijler 3 - Digitale transitie, acties 25, 27, 28, 29 en 30	
Koppeling met Goederenvervoercorridor Zuid: Ontwikkeling EuRIS, project COMEX	
Waarom: - De binnenvaart wordt landelijk en regionaal geconfronteerd met een grote verscheidenheid aan applicaties. Elke haven en/of vaarweg beschikt over een eigen app waarmee de schipper wordt voorzien van informatie of waarmee hij een aanmelding moet verrichten. De apps worden vaak ingezet voor hangengelden, ligplaatsmanagement, walstroom of communicatie etc. - Er is geen overzicht van welke app waar geldig en in gebruik is.	
Doel: - Overzicht creëren voor de binnenvaart welke app op welke plaats benodigd is - Ontwikkelen dashboard met daarin overzicht van de bestaande voor de binnenvaart beschikbare en voor de operatie te gebruiken applicaties. - Ultieme doel is een eenduidig systeem/applicatie voor geheel Nederland waarin digitale registratie, digitale aanmelding, Ligplaatsmanagement etc. is opgenomen. Dit ultieme doel is een lange termijn-actie	
Trekker actie:	Provincie Zeeland
Samenwerking met:	Rijkswaterstaat CIV, North Sea Port, brancheverenigingen KBN en ASV
Rol Provincie:	Regisseren, Stimuleren, faciliteren
Planning:	In 2024 invulling geven aan de korte-termijnactie om alle gebruikte applicaties in Zeeland in kaart te brengen en inzichtelijk weer te geven op een Zeeland-platform voor de Binnenvaart.
ACTIES PROVINCIE: - Inventariseren alle gebruikte binnenvaart-applicaties in Zeeland - Ontwikkelen dashboard/platform waarop overzicht van alle relevante applicaties in Zeeland en rubriceren per haven. - Verken mogelijke koppeling met EuRIS (project COMEX)	
Relatie met acties extern: --	

2.4.2 Actie 4B – Uitbreiding digitale dienstverlening binnenvaart

Thema 4: Digitalisering	
Actie 4B: Uitbreiden digitale connectiviteit	
Korte Omschrijving: Uitbreiding van de digitale dienstverlening in de binnenvaart binnen de Provincie Zeeland	
Koppeling met Knooppuntplan Zeeland: Pijler 3 – Digitale transitie, acties 25, 27, 28, 29.	
Koppeling met Goederenvervoercorridor Zuid: - Versterken Binnenvaartvoorzieningen GVC Zuid - Multimodaal bereikbaar en Beter benutten - Ontwikkelingen binnen GVC-programmapijler Digitaal en innovatief (DIL-projecten)	
Waarom: - De slimme en digitale vervoersketen van de toekomst worden gekenmerkt door connectiviteit, een gegevens gestuurde besluitvorming en een toenemend niveau van automatisering. Er wordt gebruik gemaakt van de nieuwste technologieën om operationele efficiëntie te verbeteren, logistieke processen te optimaliseren en een naadloze integratie tussen verschillende logistieke ketens te bevorderen. Verwerking van grote hoeveelheden gegevens geeft inzicht in trends, patronen en prestaties. Door middel van geavanceerde analyses kunnen potentiële knelpunten worden geïdentificeerd en kunnen optimalisatiemogelijkheden worden benut. Door het inzetten van innovatieve digitale oplossingen wordt de concurrentiepositie versterkt. - Fysieke optimalisaties raken uitgeput, digitalisering is noodzakelijk. - Optimale coördinatie in de goederenvervoersketens vraagt om real-time beschikbaarheid van actuele en betrouwbare data van goederen, ladingdragers, vervoermiddelen en infrastructuur. - Versnelling van digitale ontwikkelingen kan bijdragen aan modal shift doelstellingen. - De datavoorzieningen over wacht- en ligplaatsen is onvoldoende. - Een doorontwikkeling van digitale diensten is zeer relevant voor de optimalisatie van processen en verbetert de efficiëntie, veiligheid en concurrentiepositie van de binnenvaart in Zeeland. - Een doorontwikkeling van digitale diensten kan bijdragen aan oplossingen voor de thema's ligplaatsen, efficiëntie en communicatie.	
Doel: - De communicatie tussen de diverse stakeholders in de vervoersketen verbeteren en onderling afstemmen. Bijvoorbeeld: - o Wachtplaatsen binnenvaart 12 uur vooruit kunnen voorspellen - o Informatieverschaffing walstroomvoorzieningen binnenvaart - Meer efficiency in de goederenvervoerketen - Betere aansluiting op binnenvaartprocessen (wachttijden sluizen, terminals etc.) - Aansluiten bij landelijke / Europese initiatieven	
Trekker actie:	Provincie Zeeland
Samenwerking met:	Gemeenten, Rijkswaterstaat Z&D, North Sea Port, brancheverenigingen KBN en ASV
Rol Provincie:	Regisseren, Stimuleren, faciliteren
Planning:	In 2024/2025 aansluiting zoeken bij landelijke processen zoals Connect4shore en Riverguide. Daarnaast in 2024 living lab concretiseren
ACTIES PROVINCIE: - Provincie en gemeenten aansluiten bij bijvoorbeeld Connect4shore en Riverguide. RWS-Z&D en North Sea Port zijn al aangesloten. - Structureel overleg starten met de gemeentelijke havenbeheerders die goederenvervoerstromen verwerken. - Gelet op de opgaven Implementatie Basis Data Infrastructuur in processen van zeehavens, binnenhavens, binnenvaartschepen, terminals en achterlandverbindingen: Organiseer living labs met het thema "Praktijkervaring data delen in keten" . - Concrete aanpak living lab ontwikkelen in 2024. - Landelijk volgen iShare van Topsector Logistiek	
Relatie met acties extern: - iShare van Topsector Logistiek	

2.4.3 Actie 4C -Digitaal ligplaatssysteem

Thema 4: Digitalisering	
Actie 4C: Ligplaatssysteem	
Korte Omschrijving: Ontwikkeling digitaal Ligplaatssysteem; organiseren living lab ligplaatstoewijzing	
Koppeling met Knooppuntplan Zeeland: Pijler 3 - Digitale transitie, acties 25, 27, 28, 29 en 30	
Koppeling met Goederenvervoercorridor Zuid: --	
Waarom: - Er is in de provincie Zeeland een tekort aan wachtplaatsen waardoor het voor binnenvaart vaak niet mogelijk is een wachtplaats te vinden in afwachting van een schutting bij een sluis of voor een los-/laadplek. - Er is in de Provincie Zeeland een tekort aan ligplaatsen waardoor het voor de binnenvaart niet mogelijk is te overnachten of gedurende het weekend naar huis te gaan.	
Doel: - Beter benutten van beschikbare wacht- en ligplaatsen. - Door middel van een digitale aanmelding een ligplaats toekennen op basis van beschikbare data. - Data van beschikbare ligplaatsen in de havens verzamelen in een digitaal systeem waardoor toewijzing aan een schipper direct mogelijk is. - Versnellen van digitale ontwikkelingen in de binnenvaart vanuit programma's Digitale Transport Strategie (DTS) en Digitale Infrastructuur Logistiek (DIL) - Aansluiting zoeken met EuRIS	
Trekker actie:	Provincie Zeeland
Samenwerking met:	Rijkswaterstaat Z&D, North Sea Port, 2 rederijen in Zeeland
Rol Provincie:	Stimuleren, Faciliteren
Planning:	In 2024 faciliteren in pilot of living lab waarmee de mogelijkheden onderzocht worden van een digitaal systeem ligplaatstoewijzing voor de binnenvaart. Vanaf 2025, elk jaar 1 living lab organiseren
ACTIES PROVINCIE: - Actief aansluiten bij de uitvoering van het programma Digitale Infrastructuur Logistiek (DIL) en faciliteren van DIL-projecten in Zeeland, aantal in overleg nader vast te stellen. - Faciliteren van project/living lab met Rijkswaterstaat en/of North Sea Port voor ontwikkeling testomgeving van digitaal systeem voor beter benutten wacht- en ligplaatsen. Hierbij gebruik maken van BLIS. In dit living lab onderzoeken: - o Data op orde: aansluiten gemeentelijke havens op BLIS - o Mogelijkheid voor veilig en effectief delen van data tussen organisaties in het kader van logistieke processen - o Doorontwikkeling BLIS in combinatie met 1 digitaal binnenvaart systeem - o Mogelijkheid voor aansluiting op EuRIS - o Verbeterpunten in de digitale samenwerking - Opzetten plan voor deelname aan 2^e living lab in 2025. Het onderwerp voor dit living lab kan zijn uitbreiding van het digitale systeem met naadloos delen van data rondom corridormanagement. Coördinatie in de binnenvaartketen door real-time beschikbaarheid van actuele en betrouwbare data van goederen, ladingdragers, vervoermiddelen en infrastructuur.	
Relatie met acties extern: --	

2.5 Thema 5 – Kennis delen en Voorlichting

2.5.1 Actie 5A – Communicatieplatform / Voorlichting Binnenvaart

Thema 5: Communicatie	
Actie 5A: Voorlichtingsbureau Zeeland	
Korte Omschrijving: Ontwikkeling voorlichtingsbureau binnenvaart Provincie Zeeland	
Koppeling met Knooppuntplan Zeeland: Pijler 1 - Netwerk, acties 7, 10 en 11 Pijler 2 - Energietransitie, acties 12, 13, 17, 18, 19, 20, 21 en 24 Pijler 3 - Digitale transitie, acties 25, 27, 28 en 29	
Koppeling met Goederenvervoercorridor Zuid: --	
Waarom: - De behoefte aan onderlinge communicatie tussen branche en overheid is groot. - De binnenvaart heeft veel potentie voor een duurzame logistiek. - Er is een kennishiaat en onduidelijkheid in de branche over de ontwikkelingen rondom de energietransitie in de binnenvaart. - Er is behoefte aan kennisdeling en toelichting van best practices	
Doel: - Versterken van de binnenvaartsector - Opzetten van een effectieve samenwerkingsstructuur en het bevorderen van kennisdeling. - De potentie van de binnenvaart in onderlinge samenwerking tussen overheid en branche verzilveren en innovatie bevorderen. Samenwerking bevordert groei en concurrentievermogen.	
Trekker actie:	Provincie Zeeland
Samenwerking met:	Brancheverenigingen KBN en ASV, binnenvaartbedrijven, onderwijsinstellingen, kennisinstituten en technologiebedrijven.
Rol Provincie:	Regisseren, Stimuleren, faciliteren
Planning:	In 2024 opzetten van een communicatiestructuur tussen overheid en binnenvaartbranche.
ACTIES PROVINCIE: - Opzetten van een communicatiestructuur tussen overheid en binnenvaartbranche. Hierbij onderscheid maken tussen online en offline structuren. - Overlegplatform inrichten, met een halfjaarlijkse frequentie, tussen Zeeuwse overheid en binnenvaartbranche om o.a. de volgende onderwerpen te kunnen adresseren: - o Innovaties; ontwikkeling nieuwe technologieën - o Samenwerkingsinitiatieven - o Kennisdeling (best practices) - o Gezamenlijke investeringen in infrastructuur - Monitoren klanttevredenheid (lees: binnenvaartsector)	
Relatie met acties extern: --	

2.5.2 Actie 5B – Overleggen Netwerk binnenvaart Zeeland

Thema 5: Communicatie	
Actie 5B: Netwerkoverleggen	
Korte Omschrijving:	
Continueren overleggen netwerk Binnenvaart	
Koppeling met Goederenvervoercorridor Zuid:	
--	
Koppeling met Knooppuntplan Zeeland:	
Pijler 1 - Netwerk, acties 7, 10 en 11	
Pijler 2 - Energietransitie, acties 12, 13, 17, 18, 19, 20, 21 en 24	
Pijler 3 - Digitale transitie, acties 25, 27, 28 en 29	
Waarom:	
- Zowel Provincie Zeeland als North Sea Port en RWS-Z&D hebben als vaarweg- en objectbeheerders een grote invloed op de binnenvaart in Zeeland. - Voor de coördinatie van activiteiten en initiatieven is het van groot belang dat de 3 beheerders frequent met elkaar afwegingen maken omtrent te nemen maatregelen in het belang van de binnenvaart. Daarbij met elkaar praten over prioritering.	
Doel:	
- Samen bespreken van elkaars processen en doelen; zoeken naar onderlinge versterking voor het bereiken van de doelstellingen. - Versterken van de binnenvaartsector en verbeteren van de binnenvaartfaciliteiten in Zeeland - Samen werken aan het oplossen van knelpunten	
Trekker actie:	Provincie Zeeland
Samenwerking met:	North Sea Port en RWS-Z&D
Rol Provincie:	Regisseren, Stimuleren, faciliteren
Planning:	In 2024 continueren van bestaande overlegstructuur in Netwerk Binnenvaart.
ACTIES PROVINCIE:	
- Continueren van bestaande overlegstructuur - In overleggen sturen op gezamenlijke verantwoordelijkheid bij het oplossen van de knelpunten - Duidelijke afspraken maken in overleggen met heldere prioritering voor elke organisatie. - Monitoring op behalen van resultaten	
Relatie met acties extern:	
--	

2.5.3 Actie 5C – Strategische samenwerking en visie

Thema 5: Communicatie	
Actie 5C: Strategisch visie op samenwerking Zeeuwse binnenhavens	
Korte Omschrijving: Strategische samenwerking en visie voor de doorontwikkeling van de binnenvaart en binnenhavens in Zeeland	
Koppeling met Knooppuntplan Zeeland: Pijler 1 - Netwerk, acties 5, 7, 10 en 11 Pijler 2 - Energietransitie, acties 12, 13, 17, 18, 19, 20, 21 en 24 Pijler 3 - Digitale transitie, acties 25, 27, 28 en 29	
Waarom: - Samenwerking met gemeentelijk havenbeheerders is afgelopen jaren verwaterd. Nu er zeer veel ontwikkelingen op deze instanties afkomen zoals walstroom, laadinfrastructuur, digitalisering is samenwerking noodzakelijk. Een beperkt aantal gemeentelijke havens zijn op nationale digitale informatiesystemen aangesloten. Dit is nadelig voor de schippers. - Stakeholders in de goederenvervoerketen hebben behoefte aan een duidelijke strategie zodat duidelijk is wat de behoeften in de regio zijn, waar op kan worden geanticipeerd en wat ze van elkaar en de provincie mogen en kunnen verwachten. De gemeentelijke binnenhavens zijn relevante partijen voor de uitvoering van sommige acties in het Actieprogramma binnenvaart, met name bij de thema's ligplaatsen en digitalisering. - Belang van relatiemanagement (provincie, binnenhavens, en waar nuttig binnenvaart).	
Doel: - Versterken van de samenwerking in de goederenvervoerketen en met de gemeentelijke havenbeheerders - Versterken van de faciliteiten in de goederenvervoerketen - Een duidelijke gezamenlijke strategie en visie waarin onder andere aandacht voor: - o Samenwerking o.a. met betrekking tot de uitvoering van het Actieprogramma Binnenvaart Zeeland - o Ligplaatsbeleid o.a. de noodzaak voor een gezamenlijke strategie - o Digitalisering o.a. het ontsluiten van data, data op orde in (gemeentelijke) havens en versnelling van digitalisering in de keten - o Verduurzaming o.a. een gezamenlijke walstroomstrategie en een strategie voor laadinfrastructuur voor alternatieve brandstoffen/energiedragers	
Trekker actie:	Provincie Zeeland
Samenwerking met:	Havenbeheerders, gemeentelijk en regionaal
Rol Provincie:	Regisseren, Stimuleren, faciliteren
Planning:	In 2024/2025 strategische visie opstellen.
ACTIES PROVINCIE: - Opzetten strategische samenwerking met gemeentelijke binnenhavens Zeeland - Invulling geven aan een strategische visie op de binnenvaart en binnenhavens in Zeeland - Gezamenlijk met gemeentelijke binnenhavens invulling geven aan de uitvoering van het Actieprogramma binnenvaart Zeeland - Aansluiten bij Walstroomcollectief - Aansluiten bij Connect4Shore - Gemeentelijke havens aansluiten op informatiesystemen zoals Riverguide etc - Financiële regeling opstellen voor de upgradering van gemeentelijke havenvoorzieningen (digitalisering, laadinfra, walstroom, achterstallig onderhoud). In 2026 openstelling van de regeling. - Aanstellen manager Communicatie en programmanager Actieprogramma Binnenvaart	
Relatie met acties extern: --	

2.6 Pilotproject Provincie – Kanaal van de Toekomst Zeeland

PILOTPROJECT PROVINCIE	
Actie Algemeen: Kanaal van de Toekomst Zeeland	
Korte Omschrijving:	
Ontwikkelen Kanaal van de Toekomst Zeeland – Kanaal door Walcheren	
Koppeling met Goederenvervoercorridor Zuid:	
Alle pijlers van de GVC-zuid	
Koppeling met Knooppuntplan Zeeland:	
Pijler 1 - Netwerk, acties 5, 7, 10 en 11	
Pijler 2 - Energietransitie, acties 12, 13, 17, 18, 19, 20, 21 en 24	
Pijler 3 - Digitale transitie, acties 25, 27, 28 en 29	
Waarom:	
- Verbeteren doorstroming en faciliteiten binnenvaart in provincie Zeeland - Voorbeeldfunctie Provincie Zeeland	
Doel:	
- Alle partijen in de sector stimuleren om verbeterpunten toe te passen	
Trekker actie:	Provincie Zeeland
Samenwerking met:	North Sea Port en RWS-Z&D
Rol Provincie:	Regisseren, Stimuleren, faciliteren
Planning:	In 2024 duidelijk plan met aan te brengen verbeterpunten op het kanaal door Walcheren.
ACTIES PROVINCIE:	
- Planvorming ontwikkelen mbt de toe te passen maatregelen op kanaal door Walcheren: - o Extra lig- en wachtplaatsen langs kanaal - o locatie laadinfrastructuur (CEH) - o locaties walstroomkasten langs kanaal - o afvalinzameling/ -verwerking - o Aansluiting bruggen op binnenvaart dashboard (actie 4A) - Kwaliteitsniveau dienstverlening binnenvaart vaststellen en monitoren	
Relatie met acties extern:	
--	

3 Lange termijn acties

Thema	Onderwerp	Actie-omschrijving	Rol PZL	Samenwerking met:	Termijn
Ligplaatsen	Digitale aansluiting	Aansluiten ligplaatsen op digitaal systeem	Stimuleren Faciliteren	Gemeenten North Sea Port	2026
	Uitbreiding	MIRT-aanvraag uitbreiding ligplaatsen	Stimuleren Faciliteren	Gemeenten North Sea Port	2026
	Canal Seine Nord	Onderzoek in GVC-zuid naar mogelijke locaties voor ligplaatsen bij opening Canal Seine-nord	Regisseren Stimuleren Faciliteren	Ministerie RWS Gemeenten	2026
Efficiëntie Doorstroming	Modernisering van het areaal (sluizen, bruggen)	Verbeteren van infrastructuur en bediening	Stimuleren Faciliteren		2027 e.v.
	Sluiscapaciteit	Uitbreiding sluiscapaciteit	Stimuleren	RWS	2030 e.v.
Verduurzaming	Aanleg CEH	Daadwerkelijke realisatie CEH in Zeeland	Regisseren Stimuleren Faciliteren	RWS-Z&D	2027 e.v.
Digitalisering	Ontwikkelen 1 digitaal binnenvaart systeem	- Doorontwikkeling digitaal systeem corridormanagement en beheer van objecten - Combineer functionaliteiten van BLIS, VisuRIS, Riverguide etc. - Aansluiten bij GVC-zuid, pijler Digitaal en Innovatief	Stimuleren Faciliteren	GVC-zuid (regierol), North Sea Port, RWS, Branche	2026
	Ontwikkeling autonoom varen	Pilot	Stimuleren Faciliteren	GVC-zuid (regierol), North Sea Port, RWS	2027
	Digitaal systeem	Pilotgebied papierloos varen	Regisseren Stimuleren Faciliteren	GVC-zuid	2026
Communicatie	Strategische visie	Implementeren strategische visie Zeeuwse binnenhavens	Stimuleren, Faciliteren	Gemeenten, North Sea Port	2026 e.v.

4 Communicatie en Kennis delen

Uit de verschillende interviews en uit de resultaten van de Binnenvaartdag, die werd gehouden op 28 december 2023, kwam naar voor dat er grote behoefte bestaat aan een kwalitatief goede onderlinge communicatie. Daarnaast is sterke behoefte aan het delen van kennis over de ontwikkelingen in de branche. De actie die hier aan gekoppeld is in het Actieprogramma betreft actie 5A – Communicatieplatform / Voorlichting binnenvaart. In deze actie wordt gericht op: het opzetten van een communicatiestructuur tussen overheid en binnenvaartbranche het inrichten van een overlegplatform

Op basis van de uit de branche verkregen informatie is een voorstel uitgewerkt waarmee invulling zou kunnen worden gegeven aan de genoemde actie. Dit voorstel dient ter inspiratie en moet verder worden uitgewerkt door de aan te stellen communicatiemanager.

4.1 Voorstel Communicatie en Kennisdeling

Het doel van een de communicatie en kennisdeling met de binnenvaartsector is om de sector te versterken en te verduurzamen. Door met elkaar in gesprek te zijn en goed te informeren over wat er speelt binnen de branche ontstaat wederzijds meer inzicht in behoeften, actualiteiten en ontwikkelingen.

Het uitgewerkte voorstel voor communicatie en kennisdeling met de binnenvaartbranche kent een onderscheid naar Inhoud en Vorm. Dit onderscheid wordt nader toegelicht:

1. Inhoud, mogelijke onderwerpen:

- Lig- en wachtplaatsen
 - Adequate informatie over beschikbaarheid alle Zeeuwse ligplaatsen (link met digitalisering)
 - Adequate informatie over beschikbaarheid wachtplaatsen (link met digitalisering)
- Doorstroming scheepvaart in Zeeland
 - Informatie over planning en wachttijden sluizen (link met digitalisering)
 - Informatie over samenwerkingsinitiatieven voor optimalisatie van de doorstroming
- Verduurzaming
 - Informatie over (beschikbaarheid van) walstroom (link met digitalisering en verduurzaming)
 - Informatie over de ontwikkelingen van de regelgeving omtrent verduurzaming
 - Informatie over subsidiemogelijkheden om schepen te verduurzamen
 - Informatie over innovaties om schepen te verduurzamen
 - Het delen van ervaringen / concrete voorbeelden / best practices
 - Informatie over de ontwikkelingen op het gebied van (ruimtelijke) opgaven van stakeholders in het licht van klimaat, verduurzaming en energietransitie.

2. Vorm, mogelijkheden ter inspiratie:

- **Congres:** Binnenvaartcongressen waar (naast netwerk) een geselecteerd thema aandacht krijgt; 1 maal per jaar
- **Digitale nieuwsbrieven**, al dan niet i.c.m. blogs; 4 maal per jaar
- **Kennistafels**; 4 maal per jaar (relatie 3-II, 3-III, 3-IV, 3-V)
- **Academy** i.s.m. kennisinstelling in vorm van webinars (relatie 3-II, 3-III, 3-IV)
- **Podcast** waar een geselecteerd onderwerp aandacht krijgt; 4 maal per jaar
- **Ontbijtsessies** waar een geselecteerd onderwerp aandacht krijgt; 2 maal per jaar
- **Zomer BBQ** waar (naast netwerk) een geselecteerd thema aandacht krijgt; 1 maal per jaar
- **Promotiecampagnes**, bijv in samenwerking met IN-CITE

4.2 Uitgewerkt voorstel

		Vorm							
		Congres	Nieuwsbrief en/of Blog	Acadamy Webinars	Podcast	Kennistafels	Ontbijtsessies	Zomer BBQ	Promnotie campagnes
Inhoud	Lig- en wachtplaatsen								
	Informatie over beschikbaarheid Zeeuwse ligplaatsen (link met digitalisering)		X			X	X		X
	Informatie over beschikbaarheid wachtplaatsen (link met digitalisering)		X		X	X	X		
	Verduurzaming								
	Informatie walstroom		X		X		X		X
	Informatie regelgeving omtrent verduurzaming	X	X	X		X	X	X	X
	Informatie subsidiemogelijkheden	X	X	X	X	X	X	X	
	Informatie innovaties verduurzaming schepen	X	X	X		X			X
	Best practices	X	X		X	X		X	
	Informatie ontwikkelingen klimaat, verduurzaming en energietransitie	X	X		X				
	Doorstroming Scheepvaart Zeeland								
	Informatie planning en wachttijden sluizen		X		X	X	X	X	
Informatie samenwerkingsinitiatieven optimalisatie doorstroming	X	X	X				X	X	

Colofon

OPDRACHTGEVER	Provincie Zeeland
UITGAVE	Movares Water B.V. Conradstraat 18 (E3.166) 3013 AP Rotterdam
ONDERTEKENAAR	
PROJECTNUMMER	M0005360
KENMERK	X32-BH-HS-RAP-24000734

© 2024, Movares Water B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Movares Water B.V.

Bron- en literatuurlijst

De bestudeerde documenten ten behoeve van de “Actieprogramma Binnenvaart Zeeland” betreffen:

- Onderzoek binnenvaartcorridor Rotterdam-Antwerpen-Vlissingen/Terneuzen/Gent (Panteia, 2019) - via Provincie Zeeland.
- Onderzoek ligplaatsen Zeeland (Panteia, 2022) - via Provincie Zeeland
- Plannen voor modal shift vanuit de Regio - via Provincie Zeeland.
- [Toekomstagenda GVC Zuid 2030](#), Topcorridors, 2023.
- [Strategische visie North Sea Port](#).
- Connect 2025 – North Sea Port
- Voorstel voor actieprogramma binnenvaart Zeeland-NSP-RWSZD v2
- Havennota 2020-2030, [rapport](#) en Kamerbrief 26 november 2020.
- Toekomst binnenvaart, [rapport](#) en Kamerbrief 30 november 2022.
- Modal shift van weg naar water en spoor, [documenten](#) en Kamerbrief 15 november 2022.
- Water en bodem sturend, [rapport](#) en Kamerbrief 25 november 2022.
- Goederenvervoeragenda, [rapport](#) en Kamerbrief 10 juli 2019.
- [Hooflijnennotitie Mobiliteitsvisie](#), Kamerbrief 17 maart 2023.
- Binnenhavenmonitor 2021, [publicatie](#) Erasmus UPT december 2021.
- Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport ([MIRT](#)).
- ‘[Robuuste vaarwegen nu en in de toekomst van Deltares](#)’, december 2021.
- [Economische impact laagwater](#) - Een analyse van de effecten van laagwater op de binnenvaartsector en de Nederlandse en Duitse economie’, Erasmus UPT april 2020.
- Nederland Fit For 55, [rapport](#) van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL), september 2021.
- Platform for the implementation of a future inland navigation action programme ([Platina3](#)).
- [Routekaart van de CCR voor het terugdringen van de emissie in de binnenvaart](#).
- [Fit for 55 pakket van de Europese Commissie](#).
- De [AFIR](#) is één van de onderdelen van het Europese [FIT for 55](#) pakket.
- [Europese Green Deal](#).
- [Green Deal Zeevaart, Binnenvaart en Havens](#), 11 juni 2019.
- [Nederlandse klimaatbeleid](#) en [Klimaatakkoord](#).
- [Schone Lucht Akkoord](#).
- [Aanvullend pakket klimaatmaatregelen](#) en [Ontwerp Meerjarenprogramma Klimaatfonds 2024](#), beide d.d. 26 april 2023.
- [Factsheet verduurzaming binnenvaart](#) Wetenschappelijke instellingen, augustus 2022.
- [Energieketens voor CO² neutrale mobiliteit](#) - Kennisinstituut voor Mobiliteit (KiM), september 2022.
- [Water en bodem sturend](#), Kamerbrief 25 november 2022.
- [Vier scenario's voor de inrichting van Nederland in 2050 - PBL, maart 2023](#).
- Nationale Omgevingsvisie ([NOVI](#)), [Kamerbrief](#) over programma's [NOVEX](#) en [Mooi Nederland](#), juli 2022
- [Panorama Nederland](#) is een toekomstperspectief voor de ruimtelijke inrichting van Nederland
- [R-ladder](#) met Strategieën van circulariteit.
- [Thesis](#) ‘What will be the effect of the circular economy on inland ports? Scenarios towards 2050’. Zie ook [deze](#) Nederlandse samenvatting van het onderzoek.
- ‘Vier scenario's voor de inrichting van Nederland in 2050’, [rapport](#) van het Planbureau voor de Leefomgeving, zie pagina 27.
- Strategische agenda Nederlandse Vereniging van Binnenhavens ([NVB](#)) 2020-2025.
- Zonder binnenhavens geen circulaire economie, Scenario's over de circulaire economie in 2050 en het effect op binnenhavens, [artikel](#) NVB-nieuws november 2021.
- Aan de slag met energietransitie en circulariteit, [artikel](#) NVB-nieuws juni 2022.
- [Introductie Omgevingswet Vergunningverlening in de haven](#).
- NVB-informatiebijeenkomst ‘[Digitaliseren van binnenhavens, kleine moeite groot effect](#)’.
- Het Havenbedrijf Rotterdam heeft vier uiteenlopende wereldbeelden uitvoerig geanalyseerd en op basis daarvan [toekomstscenario's 2050](#) geschetst.
- ‘Onderzoeksrapport over effecten van het aflopen van de langlopende overgangsbepalingen in ES-TRIN’, Erasmus UPT en Panteia, [rapport](#) en Kamerbrief 18 april 2023.
- ‘[Werken aan bereikbaarheid in de Rotterdamse haven: Duurzaamheid als strakke Randvoorwaarde](#)’ van professor Harry Geerlings.

[Toekomstverkenning Maritieme Clusters](#) Zuid-Holland, van Erasmus UPT en NEO.

The logo features the word "Movares" in a white, sans-serif font. Above the letters "o" and "v" is a white graphic consisting of two parallel, slightly curved lines. To the right of "Movares" is a vertical bar, followed by the word "water" in the same white, sans-serif font.

Movares | water